

(המשך ממעמד 11)

לולא זכה בשיתוף-פעולה מצד הרבנים. כיצד נולדה כל הפרשה — ומה מסתתר מאחוריה? האשה הקטלנית עצמה סירבה השבוע לדבר. בדירתה היפה, המקושטת בטובי טעם, שבצפון תל-אביב, ניאותה מלכה הורוביץ לספר רק על ההיסטוריה האי-שית שלה. על הפרשה עצמה, הכריזה בתקיפות האשה אדומת-השיער, שתוארה בעיתונים כבת 72, מצהירה כי היא בת 64. ונראית כבת חמישים: "זה עניין פרטי שלי".

איפה הסנקציות?

אדם פחות פרטית היתה שאלת צורת טיפולו של משרד הדתות בבקשת נישואיה של מלכה. לפי חוקי הדת, השולטים במדינה ב-

מלכה הורוביץ בחתונתה האחרונה חתונה מס' 3

ענייני אישות, חייבת אשה, שבעלה נפטר ללא ילדים, לקבל חליצה מאחיו. כאשר נפטר בעלה האחרון של מלכה, יצחק הורוביץ, פנתה מלכה אל אחיו, מרפא-השיניים מתל-מונד, לתת לה חליצה. הגיס הסכים — במחיר מסויים. האלמנה סירבה לשלם — והוא סירב לשחררה. קיימות סנקציות חמורות ביותר נגד סרבן-חליצה כזה. סנקציות המאפשרות להפעיל עליו לחצים חמורים ביותר, עד שייכנע וישחרר את האשה. אך במקרהו של הורוביץ-גורביץ, לא הופעלו הסנקציות. וזאת, למרות הכרותו בריש-גלי כי יאות לשחרר את גיסתו רק תמורת דמי-הסחיטה.

אחת חיה,

שלושה מתים

כך, נותרה מלכה — כניכול אורי-חית חופשייה במדינת-ישראל בשנת 1973 — שיפחה משובעת לאדם זר. בידי היה הכוח להחליט על גורלה — אם תינשא ותבלה את שארית שנותיה בחברת השותף שבו בתרה, או תיאלץ להישאר בודדה, ללא נפש חיה לצידה, למשך כל הימים והלילות של שנות זיקנתה. היה זה גורל אכזרי עבור כל אדם. למלכה הורוביץ, היה זה מישנה הת-אכזרות.

בעלה הראשון של מלכה, חיים קלייני-ברג, ניספה, יחד עם שני ילדיהם, בידי הנאצים. מלכה עצמה נשלחה לאושוויץ, הצליחה להישאר בחיים. אחרי המלחמה, התחתנה בשנייה, עם ישראל פולוסצקי, והזוג עלה ארצה ב-1949. לאחר 18 שנות נישואין משותפים, נפטר פולוסצקי מהתקף-לב.

שנה לאחר מותו, התחתנה מלכה בש-לישית, עם יצחק הורוביץ, סועל-בניין שעבר לאחר מכן לעבוד כסדרן בבריכת-גורדון בתל-אביב. שלוש שנים לאחר נישואיהם, נפטר הורוביץ מרטן-לחדם. מה שיוכה עתה את מלכה הורוביץ בתואר האשה הקטלנית.

הסבר

מוזר

השבוע, כאשר החל ריח עכור נודף מהפרשה — וביחוד מהתואר

המוזעזע שהודבק לאלמנה זקנה, שאיבדה שלושה בעלים — מיהר משרד הדתות להתרחק מכל העניין:

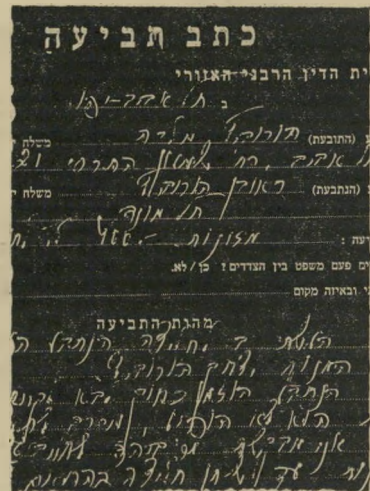
"כל הסיפור לא היה ולא נברא". הגיב הרב דרוק, דובר משרד הדתות. "אני חושב שאחיו של בעלה המנוח של מלכה הורוביץ הפיץ את הסיפור". קשה היה לראות את ההגיון בטענה זו.

מי מסתתר מאחורי הפירסום מעורר-הסלידה? מה היתה מטרתו?

מה עניין היה למרפא-השיניים מתל-מונד להפיץ סיפור כזה? אדרבא, הוא לא הסתיר אף לרגע כי הוא מעוניין בכסף תמורת נתינת החליצה. אם גיסתו היא קטלנית ואסורה בחיתון — הוא רק יפסיד מכך. לעומת זאת, הרי בכל זאת נולד הסיפור ונברא ממקור כלשהו. עד השבוע, לא נתגלתה כל הוכחה כי אכן קיימת במשרד הדתות רשימה סודית של נשים קטלניות. אולם היעדר הוכחה זו לא הפיג את החשד המשרד. איש לא שחכ כי, בשיאה של סערת האת והאחות, "הממזרים", הכחיש משרד הדתות או כי קיימת אצלו רשימה של ממזרים אסורי-חיתון. כך, צץ החשד, כי היה זה משרד הדתות

דובר עקיבא דרוק מי מעכב —

קטע מתביעת החליצה

— חתונה מס' 74

שממנו דלף סיפור האשה הקטלנית. כשר המטרה — לבטל את השפעת הגילוי בדבר אפס המעש מצד המשרד, נוכח גסיון ה-סחיטה של הגיס.

לא רק הרבנים הכחישו השבוע. גם הגיס כיסה את מעשיו באיטלטה צדקנית. "ה-12 הסביר השבוע הורוביץ-גורביץ: "ה-12 אלה ל"י שאני דורש ממנה — זה בעצם מהכסף של אחי, יצחק המנוח. זה רק רבע מהסכום שהיא לקחה בתור פיצויים על חשבוננו של אחי. אני לא צריך את

הכסף הזה בשביל עצמי. אני רוצה להעביר את זה לגיסה אחרת שלי, שזקוקה לכסף".

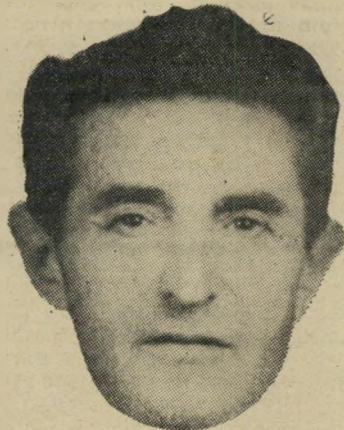
בגילוי-ליבו הרגיל, הסביר הייבסה-הסרבן את דעתו על גיסתו-בימתו: "אחי בכה לא מעט על הטעות שעשה כשהתייחס אליה. היא אכלה לו את הכבד. היא היתה מספרת לו תמיד כמה שהיתה מאושרת עם בעלה הקודם. ישראל פולוסצקי, כמה שהוא היה בעל טוב, וגם בעל רכוש. אני בכלל לא מאמין שהיא ילידת 1909. היא צריכה להיות בת 70".

סלידה

וזעם

מבחינה ציבורית, היתה ברכה רבה בנסיון הסחיטה של הגיס מתל-מונד.

החליצה היא אחד המינהגים מעוררי-הסלידה והזעם הגרועים ביותר שהולבשו

יצחק הורוביץ ז"ל מס' 3

על אזרחי-ישראל על-ידי הכפייה הדתית. הטקס, המאלץ גיס לירוק בפני גיסתו שהתאלמנה, כדי שזו תוכל להינשא מחדש — יכול להשתנות בכיעורו ואכזריותו רק למעשי הסילוף המעוותים ביותר של פול-חני מקריבי קורבנות-אדם.

הטקס לא היה כזה בימים עברו. שבטי ישראל, עם התגבשותם לעם, היו עובדי-אדמה, והצורך להעמיד יורש לאדם ש-נפטר ללא צאצאים היה גם בעל משי מעיות מעשיות רציניות, שהיו קשורות בדיני ירושה ובעיות חלוקת הקרקע של הנפטר. כך צמח החוק שחייב את לשאת את אשתו של אחיו שנפטר ללא ילדים — גם כדי להעמיד לו זרע, גם כדי לדאוג לאלמנה. חוק הייבום תפס גם במקרה שהייבום היה כבר נשוי.

טקס החליצה המשפיל, נגד אשה ש-סירבה להינשא לגיסה, נועד במקורו, ל-עודד אלמנות להינשא לגיס, ולא לשאת עיניהן לאהוב-ליבן החדש, אם היה כזה. בעת המודרנית התהפכו כוונות היוצ-רות. וטקס החליצה הפך לעיקר, נועד לשחרר את האשה מהצורך להינשא לגיס.

מכשיר

התעללות

בתשובה לזעם הציבורי על המשך כפייתו של הטקס המשפיל על אורי-חיות חופשיות, טענו אברירי הכפייה הדתית כי החליצה הפכה לטקס מסורתי פורמלי בלבד, כי היריקה המשפילה מבור צעת כיום כלפי הריצפה, לא על פרצופה של האלמנה, וכי אין לחליצה שום משי-מעוטה מעשית.

פרשת האשה הקטלנית, והאמת שהתי-גלתה מאחוריה, בנסיון הסחיטה של ראובן הורוביץ-גורביץ, מוכיחה שזו טענת-כזב. היא מוכיחה שמינהג קדום, שנועד בימי קדם לדאוג לגורלה של אלמנה חסרת-ילדים — עוות וסולף בידי אברירי-הדת המודרניים, הפך בידיהם למכשיר להת-עללות באלמנה כזו.

מבחינה זו, היה נסיון-הסחיטה של ה-גיס מתל-מונד מאיר-עיניים, ולזכותו ל-פחות ייאמר כי גילה ישר-לב, כאשר הכ-ריו על מטרתו בגילוי-לב:

"אני לא רוצה לרקוד בחתונה שלה — אבל אינני מתנגד שתחתן. אבל — שתשלם קודם. בלי 12 אלה ל"י — אין חליצה".

(*) רק מאוחר יותר הוכרז על הרם דרבי גרשום, שאסר נישואי ביגמיה.

(המשך ממעמד 25)

4 — פרצו את הקיר שבינו ובין החדר מס' 2, אך לא נגעו בכספת.

נראה שהם חיפשו מטמון בחלל ריק ש-בין התיקרה ובין חדר-האמבטיה. המישטרה באה, רשמה עדות, ובוה נס-תיימה החקירה.

מה חיפשו הפורצים? קשה להאמין שהם חיפשו את הצוואה. הם חיפשו משהו אחר: את המטמון האגד-תי שהכל חשבו שגורמן הסתיר בחדרו.

כי לא היה זה סוד, בקרב מקורביו, כי גורמן אוגד כסף, ואינו סומך על בנקים. ככל שעברו הימים, והמטמון לא נמצא, כן גברו החיפושים הקדחתניים. מנהלי-העיוזון ערכו כמה חיפושים, אך לשווא. ביום החמישי, לפני שבועיים, הגיעו שוב למלון, כדי לערוך חיפוש מדוקדק. שוב הפכו את חדרו של המנוח, ללא תוצאות. כשעלה על דעת מישהו שראה פעם את גורמן מפשפש מתחת לכלי-המיטה במחסן קטן ליד חדר-הקבלה של המלון,

בחוסר אמונה ניגשו עורכי-הדין גם ל-שם, פישפשו מתחת לכלי-המיטה. הם כימעט התייאשו, כאשר מצאו משהו: שתי קופסות-יריבה ישנות. כשפתחו אותן, ראו את הניירות הירוקים, מיהרו לבקש כדי למנותם.

זה היה המטמון — שהפך את ירושתו של גורמן לעניין של מיליונים. מי יירש ירושה זו?

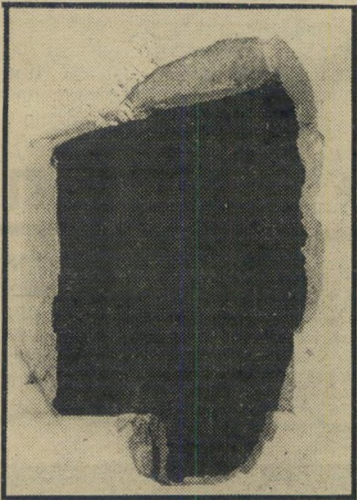
מי

פרץ?

הכל תלוי בשאלה אחת: האם תימצא הצוואה?

ברגע זה, אין לה זכר. ברור שהיא ישנה. שני מבקשי-הירישה — האח החורג ובת-האח — הצהירו בבית-המישפט שיש מקום לחשוב שהצוואה ישנה, גם המנהלת, הבטוחה שהצוואה מנהילה לה חלק ניכר מן הירושה, יודעת שישנה.

קרוב לוודאי שהצוואה היתה בכספת — ונלקחה על-ידי האלמוני שרוקן אותה. מי זה היה? מי לקח את אלפי הלירות ו-הדולארים במומנים, את שתי ההמחאות הבנקאיות — ואת הצוואה? אם ערך גורמן את הצוואה אצל עורך-דין — מוכרח להיות לעורך-דין זה העתק.

חור בסיר

דרך חור זה פרצו האלמונים לחדר מס' 2 במלון בריסטול, חיפשו את המטמון, אחרי שתוכן הכספת, באותו חדר, נעלם.

אם ערך את הצוואה לבדו, מוכרחים להיות עדים.

ברגע זה מקווים כמה אנשים שהצוואה תימצא — ושהתוכן לא יזיב אותם. דמות אחרת שהתעוררה אחרי מותו של גורמן, ושכימעט נשכחה במשך 14 שנה, היא אשתו, פלורה. האשה, ילידת קולומ-ביה, נפטרה מבעלה ולא קיימה עוד שום קשרים עימו.

אולם ברגע שנודע לה שגורמן מת, ו-שלא נמצאה עדיין צוואתו, היא מינחה עורך-דין משלה לטפל בעניין.

דבר אחד בטוח: אוצרו הגנוז של גורמן עוד יעסיק את בית-המשפט זמן רב. ה-שבוע הגיעה אליו העתירה הראשונה: עורך-הדין צבי לידסקי, בשם מנהלת ה-מלון, ביקש מבית-המישפט לקבוע שהדי-רה, שקנה לה המנוח, למרות שלא הספי-קה להיכנס לתוכה ושמתחתיה היו ב-ידיה, שייכת לה.